

ΕΚΦΡΑΣΗ ΕΚΘΕΣΗ
ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΕΣ 2007
ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΕΣ ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ

A. Ο δοκιμογράφος αναφέρεται στην αποδυνάμωση του ανθρωπισμού. Αρχικά επισημαίνει ότι αυτή εντοπίζεται στο δυτικό πολιτισμό και οριοθετεί ως κύρια αιτία της τη στροφή του ανθρωπισμού στον ατομικισμό με την αντικατάσταση του «ανθρώπου» από το «άτομο». Στη συνέχεια ως πανάκεια ο δοκιμογράφος προβάλλει την άρνηση του ατομικισμού από τον άνθρωπο. Προσθέτει μάλιστα πως η άρνηση αυτή θα πραγματοποιηθεί μόνο αν ο άνθρωπος κοινωνικοποιηθεί, αν κατορθώσει, δηλαδή να αντιληφθεί τον εαυτό του ως κοινωνικό ον. Τέλος παρατηρεί πως η κοινωνικότητα του είναι η μόνη απάντηση όχι μόνο στον ατομικισμό αλλά και στην άλλη μάστιγα της εποχής, τη μαζοποίηση.

B1. Ο άνθρωπος είναι από την φύση του προορισμένος να ζει στο πλαίσιο του κοινωνικού συνόλου. Οφείλει να συμβιώνει, να συνεργάζεται και να θέτει κοινούς στόχους με τους συνανθρώπους του, διότι μόνον έτσι μπορεί να προοδεύσει τόσο ο ίδιος, όσο και το σύνολο στο οποίο ανήκει. Ο ρόλος του επίσης, είναι να συντρέχει, να συμπονά και γενικότερα να βοηθά με κάθε υλικό και ηθικό τρόπο, και όσους έχουν την ανάγκη του. Όταν ωστόσο, ο άνθρωπος λησμονεί την κοινωνική συνείδηση που πρέπει να έχει, παύει να χαρακτηρίζεται «άνθρωπος», απανθρωποποιείται. Γίνεται ατομικιστής και ιδιοτελής. Απομονώνεται και αποκοινωνικοποιείται. Έτσι όμως δεν βλάπτει μόνο τον εαυτό του, αλλά και το κοινωνικό σύνολο που πρέπει να υπηρετεί σεβόμενος τις αξίες και τις αρχές όλων των μελών του.

B2. Ο συγγραφέας κάνει επίκληση στην αυθεντία στην 3^η παράγραφο με τον Ντοστογιέφσκι «όλοι στον αιώνα μας... Και ν' απωθείται απ' αυτούς». Και στην 4^η παράγραφο με τον Οδυσσέα Ελύτη «Το καίριο στη ζωή ... αδυνατεί να το υπερβεί»

B3. να καταστεί = να γίνει
Ατόπημα = _σφάλμα
Υπερβεί = ξεπεράσει
Να αποποιηθεί = να αρνηθεί
Επιταγή = ζήτημα, αίτημα

B4. Ο δοκιμογράφος χρησιμοποιεί συχνά στο κείμενο του α' πληθυντικό όπως στην 1^η παράγραφο «ανήκουμε» , «παραμένουμε», γιατί θέλει να περάσει κάποια οικειότητα στο ύφος. Παράλληλα φαίνεται η διάθεσή του να επικοινωνήσει άμεσα με τον αναγνώστη και να διοχετευτεί ένα οικουμενικό πνεύμα. Τέλος θέλει να επισημάνει ότι και ο ίδιος είναι μέρος αυτού του συνόλου.

Γ.

Τίτλος:

«Ανθρωπιστικές εκδηλώσεις: απόδειξη της κοινωνικής συνείδησης του ατόμου»

Πρόλογος

Η εποχή μας με τις αντιφάσεις της και τα πολυσύνθετα προβλήματα απαιτεί όλο και περισσότερο την επίδειξη και την προσφορά της ανθρωπιάς όλων προς τους συνανθρώπους μας. Σε κάθε κοινωνία συναντά κανείς ανθρώπους, που για διάφορους λόγους χρειάζονται τη βοήθειά μας και τη συμπαράστασή μας, υλική και ηθική. Είναι επομένως απαραίτητο να οργανώνονται εκδηλώσεις στήριξης των συνανθρώπων μας που το 'χουν ανάγκη, καθώς έτσι αποδεικνύεται η βαθύτερη αξία του ανθρωπισμού και η κοινωνική συνείδηση του ατόμου. Η παιδεία μάλιστα, συμβάλλει ιδιαίτερα στην καλλιέργεια της ανθρωπιστικής συνείδησης των νέων, εφόσον αυτοί είναι το μέλλον και η ελπίδα του κόσμου και οι φορείς διαμόρφωσης του ανθρωπισμού των επόμενων γενεών.

Ανθρωποι που έχουν την ανάγκη μας:

- Άτομα με ειδικές ανάγκες/ ικανότητες
- Θύματα πολέμων ή εμφύλιων συρράξεων
- Πολιτικοί και οικονομικοί πρόσφυγες
- Άποροι
- Θύματα ανίατων ασθενειών και χρόνιων παθήσεων
- Ναρκομανείς/ αλκοολικοί/ «εξαρτημένα» άτομα
- Εγκαταλελειμμένοι γέροι
- Ορφανά παιδιά
- Άστεγοι
- Θύματα σωματικής ή σεξουαλικής κακοποίησης
- Κ.α.

Εκδηλώσεις στήριξης των συνανθρώπων μας που έχουν ανάγκη:

- Έρανοι
- Συσσίτια
- Διοργάνωση ανθρωπιστικών-τηλεοπτικών και ραδιοφωνικών «μαραθωνίων»
- Διοργάνωση πολιτιστικών εκδηλώσεων (συναυλίες, θεατρικές παραστάσεις, κινηματογραφικές προβολές, αθλητικοί αγώνες κ.α)
- Διοργάνωση φιλανθρωπικών εκδηλώσεων (π.χ. παζάρια προσφοράς ρούχων και ειδών πρώτης ανάγκης)
- Ενίσχυση των Προγραμμάτων Εθελοντισμού
- Κ.α.

Απάντηση στο 1^ο Ζητούμενο

Γιατί πρέπει να στηρίζονται τέτοιες προσπάθειες:

- Γιατί καλλιεργεί, μορφώνει και εξημερώνει τον άνθρωπο.
- Γιατί ολοκληρώνει την προσωπικότητα του ατόμου.
- Γιατί εφοδιάζει με ατομικές και κοινωνικές αρετές (αλληλεγγύη, σεβασμός του συνανθρώπου, δημοκρατικές αρχές κ.α.)
- Γιατί καλλιεργεί τις ανθρωπιστικές αξίες (ελευθερία, αγάπη, δικαιοσύνη, αλήθεια, ειρήνη, δημοκρατία, αξιοπρέπεια, ακεραιότητα, υπευθυνότητα, ευσυνειδησία, σεβασμός κ.τ.ό.).

- Γιατί δημιουργεί συνθήκες ανάπτυξης και κοινωνικής προόδου σ' ένα υγιές και αλληλέγγυο κοινωνικό περιβάλλον
- Γιατί γενικά ευαισθητοποιεί και εκπολιτίζει τον άνθρωπο.
- Γιατί διδάσκει στους νέους την αξία της κοινωνικής αλληλεγγύης και την ανθρωπιστικής συνείδησης

Απάντηση στο 2^ο Ζητούμενο

Η συμβολή της παιδείας στην καλλιέργεια της ανθρωπιστικής συνείδησης, ιδιαίτερα των νέων:

- Η σωστή Παιδεία έχει κοινωνικό και ανθρωπιστικό περιεχόμενο.
- έχει στενή σύνδεση με την πραγματικότητα και συνηθίζει το παιδί στην ομαδική ζωή
- μαθαίνει στο παιδί να σκέφτεται και να εργάζεται για τους άλλους,
- να αναζητά την ευτυχία του μέσα στην ευτυχία του συνόλου,
- να κάνει ό,τι μπορεί για τη θεμελίωση μιας καλύτερης κοινωνίας.
- να μην αρκείται ο άνθρωπος σ' αυτό που έχει πετύχει ως τώρα η ατομική και συλλογική προσπάθεια, αλλά να αγωνίζεται για την όλο και μεγαλύτερη βελτίωση των συνθηκών και της ποιότητας ζωής.
- να μην περιορίζει τον ανθρωπισμό του μόνο στα συγγενικά ή οικεία του πρόσωπα, στα όρια της οικογένειας ή της πατρίδας, αλλά να τον απλώνει σ' όλη την ανθρωπότητα.
- Η ανθρωπιά του να ολοκληρώνεται, όταν φτάσει στο στάδιο να θεωρεί όλους τους ανθρώπους κάθε φυλής και εθνικότητας ως αδελφούς και φίλους,
- όταν πονάει για τη δυστυχία όλων των ανθρώπων
- όταν αγωνίζεται για την ευτυχία των δικών του και του τόπου του
- Όταν παλεύει για την ευτυχία όλων των λαών της γης.

